

LBRIS

We know
books

ÎN COLECȚIA

ANTOLOGIA UNUI AUTOR AU MAI APĂRUT:

Aureliu **BUSUIOC** *Punct* (2007)

Vasile **ROMANCIUC** *Recitirea proverbelor* (2007)

Șerban **FOARȚĂ** *Capodopere incomplete* (2008)

Emil **BRUMARU** *Fluturii din pandișpan* (2008)

Mircea **CĂRTĂRESCU** *O seară la operă* (2009)

Mircea **IVĂNESCU** *Poesii alese* (2009)

Arcadie **SUCEVEANU** *Cafeneaua Nevermore* (2011)

Ioan Es. **POP** *nicăieri.ro* (2012)

Iulian **FILIP** *Somnul plin de pasageri* (2018)

Ion **HADÂRCĂ** *Ulysemne* (2019)

Ion **MUREȘAN** *Izgonirea din poezie* (2020)

Daniel **BĂNULESCU** *Dumnezeu ține întreg Universul pe degetul său mic* (2021)

Constantin **ABĂLUȚĂ** *Nu eu dar nici altcineva* (2021)

Alexandru **MUȘINA** *Budila-Express* (2022)

Mihai **URSACHI** *Pajiștea rotundă din vârful unui ac* (2022)

Matei **VIȘNIEC** *Poemul care se citește pe sine* (2023)

ANTOLOGIA
unui
AUTOR

Colecția

ANTOLOGIA
unui
AUTOR

Adrian POPESCU

EU AM SLUJIT
POEZIA

Știința

Lector: Mircea V. Ciobanu

Corector: Maria Cornesco

Redactor tehnic: Nina Duduciuc

Machetare computerizată: Romeo Şveţ

Copertă: Romeo Şveţ

Conceptie grafică: Andrei Ichim

ÎNTEPRINDEREA
EDITORIAL-POLIGRAFICĂ

ŞTIINŢA

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chişinău, Republica Moldova

tel.: (+373 22) 73-96-16 (anticamera); (+373 22) 73-99-94 (marketing)

(+373 22) 73-99-83 (depozit); fax: (+373 22) 73-96-27

e-mail: prini_stiinta@yahoo.com

www.editurastiinta.md

Toate drepturile asupra acestei ediţii aparţin Întreprinderii Editorial-Poligrafice Ştiinţa.

Descrierea CIP a Camerei Naţionale a Cărţii

Popescu, Adrian.

Eu am slujit poezia / Adrian Popescu; concepţie grafică: Andrei Ichim;

copertă: Romeo Şveţ. – [Chişinău]: Ştiinţa, 2024 ([Combinatul Poligrafic]). – 143.[1] p. – (Colecţia „Antologia unui autor”, ISBN 978-9975-4208-8-4).

ISBN 978-9975-85-405-4

© Adrian Popescu, 2024

© Întreprinderea Editorial-Poligrafică Ştiinţa, 2024

Cuprins

9 | Eu am slujit poezia

VERSURI NOI, 2022 – 2023

12 | Arca

14 | Leul albastru

15 | Barbarii în saloane

16 | Fraţii noştri poeţii

17 | Cine

18 | La Liceul „Spiru Haret”

[Din] UMBRIA, 1971

22 | Prin pulberea lumii

23 | Ţin păsări în mână

24 | Fuiorul

25 | Arsură

26 | Primăvară

27 | Poemul trandafirului

[Din] FOCUL ŞI SĂRBĂTOAREA, 1975

30 | Zmeura

31 | Aproape domestică

33 | Grădina botanică

35 | Expediţie în ţinutul diamantului

[Din] CÂMPIILE MAGNETICE, 1976

38 | Iluminări, înluminări

40 | Laus serpentibus

[Din] **CURTEA MEDICILOR, 1979**

- 42 | Interregiu
- 46 | Curtea Medicilor
- 50 | O magică oglindă
- 51 | Unde fugе mercurul?

[Din] **SUBURBIILE CERULUI, 1982**

- 54 | Elfi
- 55 | O pielită străvezie
- 56 | Țevile
- 57 | Baia
- 59 | Brândușe de toamnă
- 61 | Un fel de poveste nescrisă
- 62 | Lauda Umbriei
- 63 | 32

[Din] **O MILĂ SĂLBATICĂ, 1983**

- 70 | Proba cu polen
- 71 | O milă sălbatică
- 75 | Mireasma zilei a opta
- 77 | Urzeala ursitei

[Din] **PROBA CU POLEN, 1984**

- 80 | Zmeura dintre traverse
- 81 | Cina

[Din] **VOCEA INTERIOARĂ, 1987**

- 84 | Sepia
- 85 | Mierle
- 86 | Lectură nocturnă
- 87 | Dublu și unic

[Din] **CĂLĂTORIA CONTINUĂ, 1989**

- 90 | Cortegiul magilor
- 91 | Nimeni nu are timp
- 93 | Tenace memorie
- 94 | Simțul tragicului
- 95 | Poloneza

[Din] **PISICILE DIN TORCELLO, 1997**

- 100 | Requiem pentru tinerii din Decembrie
- 105 | Pisicile din Torcello
- 111 | Sunt singur și liniștit

[Din] **DRUMUL STRÂMT, 2001**

- 114 | Mâna

[Din] **UCENICUL ASCULTĂTOR, 2002**

- 116 | Capela de iarnă
- 122 | S italic

[Din] **DIMINEAȚA ÎN FORUL ROMAN, 2007**

- 124 | Băncile

[Din] **COSTUMUL NEGRU, 2013**

- 130 | Costumul negru
- 134 | Zmeura târzie

- 136 | Poezii viitorului
137 | Acordul muzical
138 | Zgribulita Melpomene
139 | Galla Placidia
140 | Argint
141 | Adolescente
142 | Santa Maria Gloriosa dei Frari
143 | Poezii lumii

EU AM SLUJIT POEZIA

Eu am slujit poezia, poate cu viața mea,
Eram copil, când ea-mi făcuse-un semn,
„Urmează-mă și roua apleacă-te și o bea,
Eu te învăț să scrii în ritmul grav și demn!”
E secolul ce-alungă oricare sfânt sau zeu,
Și, învrăjbit cu sine, îți pare cel din urmă,
În care poți alege, deși, ți-i tot mai greu,
În primăvară mielul nevinovat din turmă.
Junincă-njunghiată, schimbată pe cartofi
Și pe porumb, hulită Europă ne-ai crescut
Cu laptele poeziei. O, Funcționarii-filosofi
Vor harfa lui David s-o rupă... „E trecut!”
Eu am slujit poezia, nu m-am slujit de ea,
Știu sună cam patetic, dar asta-i adevărul,
Castaliei izvorul i l-am băut cu prima stea,
În el, coroana, umbra, într-o livadă, mărul.
Îl guști, îți amintește ceva pierdut, dar vag,
Tu știi contează fructul nu cine scrie, omul,
Din adâncimi vin seve prin rădăcini extrag
Savoarea vieții, creanga ți-o întinde pomul.
O, eu mă usuc, firește, purtat de un tumult,
Și crește fructul nopții, sâmburii lui negri,
Poezia? Vrea să-i dai din ce în ce mai mult
Iubire și nopți albe, vrea anii toți, integri.

Cei mai mulți îl credeau cel puțin dus,
se apucase să înfiripeze o corabie
uriașă între coline. Cioplea grinzile,
le îmbina, trudea greu până la apus.
Chila navei se întindea peste arie.
Lumea cumpăra, vindea, se distra,
se ducea la muncă în țări străine.

Noe se spetea la visul lui, ce creștea,
câte puțin în fiecare zi, cum crește
un copil în pântecul mamei, bine.
Uita adeseori să mănânce cu ai lui,
și doar de sărbători mai lăsa truda,
îl usturau ochii, în palme-i intrase
smoala cu care-și călăfătuisese golul.

Câte așchii sub unghii! Urme de cui.
Respecta, cu sfințenie totul, riguros,
trei sute de coți în lungime, cincizeci
în lățime, treizeci de coți în înălțime,
trei punți, acoperiș, lemn de chiparos.
Era mulțumit, ascultase glasul Domnului.
Scânteii, roșii și albe dansau prin hală,
încăperile miroseau întâi a grădină,
a luna mai. Apoi, a sudoare animală
probabil și a nutreț ud, păr și urină,
caii, iepele, vacile, boii, cocostârcii,
cocostârcele, păunii cu strai de gală,
păunițele în coadă cu ochi, triumfală,
bibiloii și bibilicile, stârcele și stârcii,
fii lui Noe, soțiile, toți în nava colosală
încăpură și plutiră pe apa potopului.

Tot ce lucrase, cu timp și fără timp,
anii lui tineri și iscusința deprinsă de
la meșteri mai mari, nume cu nimb,
zilele lui ferice sau friguroase, truda
din nopțile lui albe, zorii palizi sosind...

totul era în rărunchii și încheieturile
unicei nave. Și ea o coajă de nucă, fără
Mâna care s-o salte, cu grijă și milă,
deasupra „erupției izvoarelor abisului”.

Acum că e bătrân și bolnav,
și ochii lui obosiți văd ca prin sită,
în timp ce animale mici, dar crude,
îi dau târcoale, tiptil, pândindu-l,
iar spinii și scaietii i se încurcă
în coama altădată glorioasă,
ce ar putea să mai facă?

Mulți din generația sa au murit,
lupii tineri îl latră fără cruțare,
„Ai făcut o înțelegere cu vânătorii,
ai stat la masa lor!” Uită că adesea
i-a ajutat pe cei urmăriți, speriați,
salvându-i de oamenii care-i ținteau,
încurcând vânătorii prin hățisuri...

Acum, bătrân și bolnav, izolat, singur,
s-a resemnat poate ca regele Lear,
îți amintești, în singurătate, anii,
când era sprinten și ager și cu mirosul
fin detectând rapid făpturile aeriene,
care apar în toiul amiezilor, când aerul -
o lamă încinsă de ferăstrău albastru - vibrează,
insectele zumbăie hipnotic,
iar soarele pârjolește iarba, o aprinde.
A fost leul de pe culmile aspre, înalte.
Acum pleoapele i se închid, obosite,
peste minele și coridoarele dinăuntru,
caută o vizuină liniștită și nu o găsește,
unde să-și întindă carnea suferindă,
rege detronat de vârstă și de oameni,
epuizat, visează vânătoarea regală.

Erau mulți și greu îi mai puteai opri,
intrau, bulucindu-se, unde nici nu visaseră,
în saloanele cu candelabre și parchet lăcuit,
și zgâriau oglinzile splendorii,
cu vârful unui cui scos din mânecă.
Pătau parchetul cu vopsele roșii, cu lozinci.
„Vom șterge tot și vom scrie noi corect!
Trebuie arse tocurile vechilor visători,
penele de scris, smulse din asupritele găște,
creioanele voastre cu care ați lucrat, atunci,
pixurile aduse din Occidentul de care erați
mândri, voi, idealști incorigibili, europeni
de secol XX, hrăniți cu Marile Narațiuni, cu
mituri. Lumea de mâine va fi în fine egală,
logică și ecologică, realistă și neomarxistă,
Adevărul relativ îl stabilim numai noi!”

Poetul de-atunci era amoral,
după judecata semenilor săi,
bea excesiv, fredona cântece
interzise, se plimba prin cimitire.
Câțiva erau fustangii, alții clovni,
dar se purtau toți extrem de atenți
unii cu alții, ca soldații pe front,
știind că oricând pot muri și, da,
nu-și mai pot cere iertare. Aveau
o solidaritate de nobili scăpătați.
Poetul de azi bea mult mai puțin,
e doctor în spitalul amorului liber,
citește în pub-uri de pe telefon,
a devenit expert în politici literare,
detestă orice regulă orice sistem.
Praful și cenușa, un soi de cocleală,
se simte în disperarea lui veselă,
zgură digitală, scânteile vechilor cărți,
extrage miere din florile neantului,
eumenidele îl însoțesc, răzbunătoare.
Sunt frații noștri, oricum, și unul
și celălalt.

Cine nu e cu unii, nu înseamnă că e cu alții,
uneori nu ești nici cu, nici cu
un încăpățânat pe care l-ar descăpățâna
și unii și ceilalți.
Să te balansezi între două lumi,
una în agonie, dar cu un cheag nemuritor,
alta pe cale de a stăpâni totul,
urând pe oricine vorbește
despre sâmburii nemuririi.
Profeții politice ne avertizează:
lumea a căzut
din lac în puț,
lacul era cam mălos,
puțul e acum cam îngust,
ochii noștri privesc stelele limpezi,
luna, soarele răsărind din mare,
ce limpezime-i deasupra!
Bine că am și eu unde-mi pune piciorul
foarte prudent, pe cărare,
la dreapta-s minele unora,
la stânga capcanele altora,
eu, între, printre, dar spre,
atent să nu-mi prindă glezna
cele două roți dințate
ale generațiilor,
care se-nvârt în sens contrar.
De ales, am ales, o spun,
cred că paradisul pot fi și ceilalți.

1. La un liceu din urbea cu parcul plin de clasiçi care au vegheat *revolta fondului nostru* latin, citim în clasă versuri unor adolescenți înalți, unor adolescente sfioase.

Ei sunt dintre aceia care s-au obișnuit să deschidă oriunde, mereu, câte o carte în troleibuzele colorate ale Chișinăului, sau alteori pe o pătură veche sub mărunț din grădina bunicilor, ori pe o plajă la mare. Și simți că o solidaritate secretă îi unește. Și sperî că astfel vor suferi mai puțin, și că sfaturile Profesoarei lor de lectură, Mariana J. nu le vor uita.

Înțelepciunea din paginile cărților o vor găsi, sunt sigur, și pe buzele unor oameni care nu se prea omoară cu cititul, dar citesc în alt fel, descoperind și ei, dar pe altă cale, că orice suferință poate avea un sens.

Dacă știm cum să-i dăm suferinței inevitabile sensul jertfei de bună-voie...

Presimt că îi așteaptă, nu peste mult timp, întâiele victorii și primele înfrângerî, și aș vrea să-i ajut cumva pe toți, dar știu că nu se poate.

Măcar un gând primiți-l de la mine „Dacă în prima parte a vieții voastre va fi să vă fie bine, în cea de a doua o s-o duceți mai greu, sau foarte greu, iar dacă la-nceputuri va fi greu, la urmă o să fie bine”.

Ascultând împreună murmurul vocilor celor care vă citesc versuri din culegerile lor suntem de-aceeași vârstă pentru câteva neuitate minute.

Cum am vedea soarele și luna simultan. Uneori chiar le vedem.

Când mi se aduce volumul din '73 să le dau un autograf mă pierd în amintiri...

Arcadie, băietan, îmi spusese că *Umbria* o citea pe un izlaz, sau într-un luminiș din Suceveni ce potrivire, un bistrițean, poetul Ioan Pinteș, la fel, același volum, dar iarba-grasă era din alte *pășuni ale raiului*,

amintiri cam pășuniste, opiniază poetul Ion Pop.

2. O, minuni ale lumi de-aici, semne ale celei viitoare, lacrimile de recunoștință vă însoțesc. De sub dărâmăturile Turciei sau ale

Afganistanului, sunt extrași cu forcepsul brațele lor salvatoare (ale omului sau ale altcuiva?) copii plini de moloz și funingine, ieșind la lumină cu ochii uimiți, poate ca ai lui Lazăr în Betania. Sau poate ca

ai lui Romulus Rusan scos și el în '77 de sub ruinele blocului din Piața Palatului, de un tânăr soldat, rolurile s-au inversat atunci, Ana Blandiana îl chema,

din întuneric, pe soțul iubit, Romulus, nu Orfeu pe Euridice, dar eumenidele de azi cu cercei imitându-i pe cei antici au rămas la fel de crude.

Ele nu aleg pietrele cioplite încastrate cu trudă
 în zidăria cramei de la castelul basarabean al
 guvernatorului Constantin Mimi,
 ci faianța proletară de pe foștii pereți,
 care se spăla ușor cu furtunul.

Nu doar prin ardere, ci și prin înecare fuseseră
 eliminate cărțile nedorite ale lumii vechi,
 hârtia se umfla în apă, ca mâna unui înecat.

Azi, tot cu furtunul vor să ne șteargă memoria.
 Iar eu mă văd mult mai tânăr descărcând,
 împreună cu prietenii, mii de volume,
 pentru biblioteca *Transilvania*.

Traian B. își serba solemn ziua aici pe
 31 august,
 cu berea adusă de acasă și cu *blințele* Lidiei K.
 Poate una sau două dintre cărțile aduse de noi
 atunci, demult, să le deschidă mâinile voastre!

[D i n] U M B R I A ■

1971